

PLANUL NAȚIONAL DE REDRESARE ȘI REZILIENȚĂ

GHID SPECIFIC PRIVIND REGULILE ȘI CONDIȚIILE APLICABILE FINANȚĂRII DIN FONDURILE EUROPENE AFERENTE PNRR ÎN CADRUL APELULUI DE PROIECTE PNRR/2022/C1/3

COMPONENTA C1 – MANAGEMENTUL APEI

INVESTIȚIA 3:

Sprijinirea conectării populației cu venituri mici la rețelele de alimentare cu apă și canalizare existente.

IMPORTANT

Vă recomandăm ca înainte de a începe completarea cererii de finanțare pentru apelul de proiecte cu titlul PNRR/2022/C1/3, să vă asigurați că ați parcurs toate informațiile prezentate în acest document și să vă asigurați că ați înțeles toate aspectele legate de specificul intervențiilor finanțate din fonduri europene aferente PNRR.

Vă recomandăm ca până la data limită de depunere a cererilor de finanțare în cadrul prezentului apel de proiecte să consultați periodic pagina de internet <https://www.afm.ro/>, pentru a urmări eventualele modificări/interpretări ale condițiilor specifice, precum și alte comunicări/ clarificări pentru accesarea fondurilor europene aferente PNRR.

Cuprins

1	INFORMAȚII OBIECTIV DE INVESTIȚII	3
1.1	PILONUL, COMPONENTA, OBIECTIVUL GENERAL, DEFINIȚII	3
1.2	INFORMAȚII DESPRE APELURILE DE PROIECTE	6
1.3	ACTIVITĂȚILE SPRIJINITE ÎN CADRUL ÎNVESTIȚIEI	7
1.4	TIPURI DE SOLICITANȚI	7
1.5	ALOCAREA APELULUI DE PROIECTE	8
1.6	INDICATORII APELURILOR DE PROIECTE	8
2	AJUTOR DE STAT – NU ESTE CAZUL	9
3	EVALUAREA, ELIGIBILITATEA SOLICITANTULUI/PARTENERILOR, PROIECTULUI, ELIGIBILITATEA CHELTUIELILOR ȘI SELECȚIA PROIECTELOR	9
3.1	EVALUAREA ELIGIBILITĂȚII SOLICITANTULUI/PARTENERILOR ȘI A PROIECTULUI	9
3.2	ELIGIBILITATEA CHELTUIELILOR	17
3.3	SELECȚIA PROIECTELOR	19
3.4	DEPUNEREA ȘI SOLUȚIONAREA CONTESTAȚIILOR	19
3.5	RENUȚAREA LA CEREREA DE FINANȚARE	20
4	DEPUNEREA ȘI COMPLETAREA CERERILOR DE FINANȚARE	20
4.1	MODALITATEA DE DEPUNERE A CERERILOR DE FINANȚARE	20
4.2	LIMBA UTILIZATĂ LA COMPLETAREA CERERII DE FINANȚARE	21
4.3	CEREREA DE FINANȚARE ȘI ANEXE	21
4.4	SEMNAREA CERERII DE FINANȚARE ȘI A DOCUMENTELOR ANEXATE	22
5	CONTRACTAREA ȘI IMPLEMENTAREA PROIECTELOR	23
5.1	CONTRACTAREA PROIECTELOR	23
5.2	IMPLEMENTAREA ȘI MONITORIZAREA PROIECTELOR	24
6	MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI	30
7	ANEXE	30

1 INFORMAȚII OBIECTIV DE INVESTIȚII

1.1 Pilonul, componenta, obiectivul general, definiții

Pilonul I. Tranziția verde

Componenta C1 : MANAGEMENTUL APEI face parte din Pilonul I. Tranzitie verde

Obiectivul acestei componente este asigurarea sustenabilă a apei pentru un viitor sigur al populației, mediului și economiei. În special, componenta vizează: (1) creșterea gradului de acces al populației, în special din zonele rurale, la un serviciu public de apă și canalizare conform cu cerințele legislației Uniunii Europene și asigurarea accesului tuturor categoriilor sociale la acest serviciu; (2) creșterea gradului de siguranță a acumulărilor existente; (3) consolidarea capacității administrative și de răspuns a Administrației Naționale Apele Române (ANAR) în situații de urgență, în special în ceea ce privește infrastructura de gospodărire a apelor; (4) îmbunătățirea acurateței prognozelor pentru sistemele de atenționări și avertizări meteorologice în vederea reducerii numărului de decese și de răniri cauzate de fenomene meteorologice extreme.

Se preconizează că măsurile incluse în componentă vor aborda unele provocări evidențiate în recomandarea specifică țării de a concentra investițiile asupra tranziției verzi și a tranziției digitale, în special asupra infrastructurii de mediu, printre altele (Recomandarea specifică 4 din 2019 și Recomandarea specifică 3 din 2020). Se preconizează că nicio măsură din cadrul acestei componente nu prejudiciază în mod semnificativ obiectivele de mediu în sensul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2020/852, ținând seama de descrierea măsurilor și a etapelor de atenuare prevăzute în planul de redresare și reziliență în conformitate cu Orientările tehnice privind aplicarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ” („Orientările tehnice DNSH”) (2021/C58/01).

Componenta vizează 2 reforme și 7 investiții.

Reforma 1. Consolidarea cadrului de reglementare pentru managementul sustenabil al sectorului de apă și apă uzată și pentru accelerarea accesului populației la servicii de calitate conform directivelor europene;

Obiectivul acestei reforme este de a îmbunătăți capacitatea operatorilor regionali ai infrastructurii de apă, precum și calitatea și eficiența colaborării dintre aceștia și autoritățile locale / asociațiile de dezvoltare intercomunitară (ADI), proprietarii infrastructurii de apă și canal.

Reforma 1 cuprinde 3 investiții. Prin prezentul ghid specific se acordă finanțare pentru realizarea țintelor cuprinse în Investiția 3.

Investitia 3. Sprijinirea conectării populației cu venituri mici la rețelele de alimentare cu apă și/sau canalizare existente

Măsura vizează sprijinirea familiilor și persoanelor singure cu venituri reduse (care au media veniturilor bănești nete lunare sub salariul minim brut pe țară garantat la plată pe membru de familie) pentru plata cheltuielilor de branșare/racordare la sistemul public de alimentare cu apă și/sau de canalizare.

Obiectiv general: Asigurarea sustenabilă a apei pentru un viitor sigur al populației, mediului și economiei

Obiectiv specific: Creșterea gradului de acces al populației la serviciul public de apă și canalizare

Finanțarea PNRR se acordă pentru implementarea Programului “Prima conectare la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare”.

Scopul programului constă în:

- a) reducerea impactului asupra mediului, cauzat de evacuările de ape uzate urbane și rurale menajere provenite din gospodăria și servicii, care rezultă de regulă din metabolismul uman și din activitățile menajere, sau amestec de ape uzate menajere cu ape uzate industriale și/sau meteorice și de ape uzate provenite din industrie;
- b) protejarea populației de efectele negative ale apelor uzate asupra sănătății omului și mediului prin asigurarea racordării/branșării la rețeaua publică de canalizare/alimentare cu apă;
- c) creșterea gradului de acces al populației la un serviciu public de alimentare cu apă și/sau de canalizare conform cu cerințele Directivelor europene și accesibil tuturor categoriilor sociale.

Obiectul Programului îl reprezintă finanțarea racordării/branșării la rețeaua publică de canalizare/alimentare cu apă, în vederea sprijinirii conectării populației cu venituri mici la rețelele de alimentare cu apă și canalizare existente.

Definiții

În sensul prezentului ghid de finanțare, termenii și expresiile de mai jos se definesc astfel:

- a) beneficiarul final al proiectului – persoana singură/membrul familiei cu venituri reduse, care locuiește într-o gospodărie neracordată/nebranșată la sistemul public de alimentare cu apă și/sau de canalizare în numele căreia, un solicitant de finanțare a depus o cerere de finanțare care a fost aprobată în cadrul Programului;
- b) beneficiarul finanțării – solicitantul de finanțare căruia i-a fost aprobată cererea de finanțare depusă în cadrul Programului și care a încheiat contract de finanțare cu AFM;

- c) bransament de apă – partea din rețeaua publică de alimentare cu apă care asigură legătura dintre rețeaua publică de distribuție și rețeaua interioară a unei incinte sau a unei clădiri, definită conform art. 3 lit. i) din Legea 241/2006 privind serviciul de alimentare cu apă și de canalizare, cu modificările și completările ulterioare;
- d) cerere de finanțare – cererea completată și transmisă de solicitantul de finanțare în cadrul unei sesiuni de înscriere, în vederea obținerii finanțării, conform formularului prevăzut în anexa nr. 1 la ghid;
- e) cerere de decontare – solicitarea beneficiarului finanțării adresată AFM, în baza căreia se face plata sumelor acordate cu titlu de finanțare;
- f) contract de finanțare – contractul încheiat între AFM și solicitantul de finanțare a cărui cerere de finanțare a fost aprobată, conform modelului prevăzut în anexa nr. 2 la ghid;
- g) dosar de decontare – cererea de decontare însoțită de documentația prevăzută în ghidul de finanțare care trebuie depusă de către beneficiarul finanțării în vederea plății de AFM a sumelor acordate cu titlu de finanțare;
- h) gospodărie – unitate de locuit sau doar parte a acesteia, aflată în raza teritorială a unității administrativ-teritoriale care a delegat operatorului de servicii de utilități publice gestiunea serviciului public de alimentare cu apă și/sau de canalizare, în baza contractului de delegare a gestiunii;
- i) racord de canalizare – partea din rețeaua publică de canalizare care asigură legătura dintre instalațiile interioare de canalizare ale utilizatorului și rețeaua publică de canalizare, inclusiv căminul de racord, definită conform art. 3 lit. l) din Legea 241/2006 privind serviciul de alimentare cu apă și de canalizare, cu modificările și completările ulterioare;
- j) solicitant de finanțare – operator de servicii de utilități publice sau, după caz, operatorul regional de servicii de utilități publice, astel cum este definit la art. 2 lit. g) și h) din Legea 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, cu modificările și completările ulterioare;
- k) utilizator (beneficiar final al proiectului) – persoana fizică eligibilă care solicită finanțare în cadrul Programului, prin intermediul unui solicitant de finanțare;
- l) venituri reduse - media veniturilor bănești nete lunare sub salariul minim brut pe țară garantat la plată pe membru de familie;

În cuprinsul prezentului ghid sunt utilizate următoarele reguli de interpretare:

- a) termenul de „zi” sau „zile” reprezintă zi calendaristică ori zile calendaristice, dacă nu se specifică altfel; documentele și actele solicitate prin ghid pot fi utilizate și în data eliberării lor;
- b) cu excepția unor prevederi contrare, cuvintele la forma de singular includ și forma de plural și viceversa, acolo unde acest lucru este permis de context.

În cuprinsul prezentului ghid sunt utilizate următoarele acronime:

- a) AFM - Administrația Fondului pentru Mediu;
- b) ANRSC - Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice;
- c) UAT - unitate administrativ-teritorială sau subdiviziune administrativ-teritorială a municipiului București.

1.2 Informații despre apelurile de proiecte

1.2.1 Ce tip de apel de proiecte se lansează?

Pentru Investiția 3 Sprijinirea conectării populației cu venituri mici la rețelele de alimentare cu apă și/sau canalizare existente se lansează **apel de proiecte** pe principiul “primul venit, primul servit”, cu respectarea cerințelor privind încadrarea proiectului în specificațiile impuse de prezentul Ghid.

Apelul de proiecte este structurat în runde de atragere de fonduri.

PNRR/2022/C1/3.1

Prima rundă de atragere de fonduri:

- Apel deschis pentru toți beneficiarii eligibili pentru aceste apeluri de proiecte, în limita bugetului maxim eligibil prealocat.

Abordarea va fi pe principiul “primul venit, primul servit”, cu termen limită de depunere a cererilor de finanțare.

PNRR/2022/C1/3.2

Dacă, după prima rundă de atragere de fonduri, rămân fonduri necontractate, acestea vor face obiectul celei de-**a doua rundă de atragere de fonduri:**

- În această rundă abordarea va fi tot pe principiul “primul venit, primul servit”, cu termen limită de depunere a cererilor de finanțare.

Proiectele respinse în prima rundă pot fi redepuse în cadrul apelului de proiecte din a doua rundă, fiind considerate din punct de vedere procedural proiecte nou-depuse.

...

PNRR/2022/C1/3.n

Până la epuizarea alocării financiare totale conform secțiunii 1.5.1.

1.2.2 Perioada în care pot fi depuse cereri de finanțare

- **Prima rundă**

- Data deschidere apel de proiecte: **2022**
- Data și ora de începere a depunerii de proiecte: **2022, ora 10.00;**
- Data și ora de închidere a depunerii de proiecte: **2022, ora 23.59.**
- Termen estimat pentru finalizarea etapei de verificare: **2022**

- **Runda n** (conform Ghidului specific aferent rundelor ulterioare)

- Data deschidere apel de proiecte: 2022/ 2023
- Data și ora de începere a depunerii de proiecte: 2022/ 2023, ora 10.00;
- Data și ora de închidere a depunerii de proiecte: 2022/ 2023, ora 23.59.
- Termen estimat pentru finalizarea etapei de verificare: 2023

În cadrul unei runde de atragere de fonduri, un solicitant poate depune o singură cerere de finanțare.

1.3 Activitățile sprijinite în cadrul Investiției

Prin intermediul acestei investiții sunt vizate lucrări de branșare și/sau racordare a gospodăriilor vulnerabile (cu venituri reduse) la sistemul public de alimentare cu apă și/sau de canalizare, respectiv:

- lucrări de branșare a gospodăriilor la sistemul public existent de alimentare cu apă;
- lucrări de racordare a gospodăriilor la sistemul public existent de canalizare.

În cazul UAT în care există atât sistem de alimentare cu apă, cât și sistem de canalizare, sunt eligibile gospodăriile pentru care se solicită finanțare atât pentru realizarea lucrărilor de branșare la sistemul public existent de alimentare cu apă, cât și pentru lucrările de racordare la sistemul public existent de canalizare.

Activitățile sunt eligibile doar dacă sunt respectate toate criteriile de eligibilitate prevăzute în prezentul ghid.

1.4 Tipuri de solicitanți

Tipurile de solicitanți care pot depune cereri de finanțare sunt:

- **Operatorul de servicii de utilități publice/operatorul regional de servicii de utilități publice din sectorul de apă/apă uzată**, astel cum sunt definiți la art. 2 lit. g) și h) din Legea 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și

completările ulterioare (în calitate de Lideri), în parteneriat cu Unitățile Administrative Teritoriale (UAT);

1.5 Alocarea apelului de proiecte

1.5.1 Alocarea financiară totală

Alocarea financiară acordată prin PNRR pentru lucrările de branșare/ racordare a gospodăriilor vulnerabile la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare din cadrul Investiției I3 este de **168.000.000 Euro**.

Cursul valutar utilizat este cursul mediu aferent anului 2022 de 1 euro=4.98 lei.

1.5.2 Alocarea financiară la nivel de proiect

Valoarea maximă eligibilă a proiectului corespunde unui:

- Cost unitar de **cel mult 2.000 euro/gospodărie** racordată și/sau branșată la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare, fără TVA,

În cererea de finanțare va fi justificată respectarea cerinței de mai sus, utilizând formula de calcul:

Valoarea maximă eligibilă a proiectului = (nr. gospodării *cost unitar branșare și/sau racordare)

Cursul valutar utilizat este cursul mediu aferent anului 2022 de 1 euro=4.98 lei.

Rata de finanțare acordată prin PNRR este de 100% din valoarea cheltuielilor eligibile ale proiectului fără TVA.

În cazul proiectelor depuse în cadrul PNRR, valoarea TVA aferentă cheltuielilor eligibile va fi suportată de la bugetul de stat, din bugetul coordonatorului de reforme și/sau investiții pentru Componenta 1 – Managementul Apei, în conformitate cu legislația în vigoare. În condițiile în care cheltuiala aferentă TVA a fost solicitată ea este eligibilă doar dacă nu este recuperabilă, rambursabilă sau compensată prin orice alte mijloace potrivit prevederilor legale;

În afara valorii eligibile a proiectului, orice altă cheltuială constituie cheltuială neeligibilă și va fi suportată de beneficiar.

1.6 Indicatorii apelurilor de proiecte

- numărul de gospodării racordate/branșate la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare.

Indicatorii vor fi preluați în cererea de finanțare, centralizat, la nivel de proiect.

În cererea de finanțare vor fi prezentate următoarele informații, la nivel de componentă:

Rezultate	Valoare la începutul implementării proiectului	Valoare la finalul implementării proiectului	Țintă
0	1	2	3=2-1
Numărul de gospodării racordate la sistemul public de alimentare cu apă	Nr.	Nr.	Nr.
Gradul de conectare a populației din aglomerare la sistemul public de alimentare cu apă	%	%	%
Numărul de gospodării racordate la sistemul public de canalizare	Nr.	Nr.	Nr.
Gradul de conectare a populației din aglomerare la sistemul public de canalizare	%	%	%

2 AJUTOR DE STAT – *nu este cazul*

Finanțarea acordată prin Investiția 3 Sprijinirea conectării populației cu venituri mici la rețelele de alimentare cu apă și canalizare existente **nu intră sub incidența ajutorului de stat.**

3 EVALUAREA, ELIGIBILITATEA SOLICITANTULUI/PARTENERILOR, PROIECTULUI, ELIGIBILITATEA CHELTUIELILOR ȘI SELECȚIA PROIECTELOR

3.1 Evaluarea eligibilității solicitantului/partenerilor și a proiectului

Cererea de finanțare (inclusiv anexele/modelele la cererea de finanțare) completată de către solicitant face obiectul verificării eligibilității solicitantului/partenerilor și a proiectului, pe baza criteriilor enumerate în continuare.

Ulterior depunerii, cererile de finanțare vor intra într-un sistem competitiv de verificare, cu condiția îndeplinirii criteriilor de conformitate administrativă și eligibilitate, respectiv, încadrării în alocarea aferentă apelului.

După depunerea cererii de finanțare, se va analiza și verifica respectarea criteriilor de conformitate administrativă și de eligibilitate. Verificarea eligibilității va urmări în principal, existența informațiilor în secțiunile din cererea de finanțare și a anexelor, valabilitatea documentelor, precum și respectarea criteriilor de eligibilitate (cele ce trebuie îndeplinite obligatoriu în această etapă).

Criteriile de eligibilitate trebuie respectate de solicitant/parteneri, la momentul depunerii proiectului, contractării, implementării, precum și pe perioada de durabilitate a contractului de finanțare, în condițiile stipulate de acesta.

Pentru obținerea finanțării, solicitantul/partenerii și proiectul trebuie să respecte toate criteriile de eligibilitate mai jos menționate, în termenele stabilite în prezentul ghid și anexele la acesta. Pentru verificarea acestor criterii se va folosi *Grila de verificare a conformității administrative și eligibilității*, prezentată în Anexa 2 la prezentul ghid. Solicitantul eligibil, în sensul prezentului ghid, reprezintă entitatea care îndeplinește cumulativ criteriile enumerate și prezentate în cadrul acestei secțiuni.

AFM poate transmite **solicitări de clarificări/completări** asupra cererii de finanțare și/sau a anexelor la aceasta. În cazul în care, în urma verificării documentelor transmise de către solicitanți, există necorelări în cadrul cererii de finanțare și/sau între cererea de finanțare și documentele suport, precum și în cazul în care acestea sunt incomplete sau incorect întocmite, AFM poate solicita clarificări cu scopul ca documentațiile respective să fie corecte și corelate.

Termenul maxim de răspuns este de 10 zile lucrătoare de la solicitarea de clarificări. Se va avea în vedere încadrarea în termenul estimat pentru finalizarea etapei de verificare, conform secțiunii 1.2.2.

Pot fi depuse inclusiv documente care au fost emise ulterior depunerii cererii de finanțare.

În cazul proiectelor (cererilor de finanțare) care cuprind mai multe componente, dacă în urma procesului de verificare a eligibilității una sau mai multe gospodării/ acțiuni este/sunt declarată/e neeligibilă/e, proiectul (cererea de finanțare) va trece în etapa următoare, fiind acceptate la finanțare doar gospodăriile/acțiunile eligibile. .

După finalizarea etapei de verificare a conformității administrative și a eligibilității, solicitantul va fi notificat asupra rezultatului verificării.

3.1.1 Solicitantul finanțării/partenerii se încadrează în categoria solicitanților eligibili

Solicitantul finanțării/partenerii trebuie să se încadreze în tipurile de solicitanți eligibili de la secțiunea 1.4 din prezentul Ghid.

Operatorii Locali (OL) din sectorul de apă/apă uzată, care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- **sunt licențiați** de către ANRSC pentru operarea sistemului public de alimentare și/sau canalizare;
- **au în gestiune directă** serviciul de alimentare cu apă și de canalizare, conform prevederilor Legii nr. 241/ 2006, cu modificările și completările ulterioare, și ale Legii nr. 51/ 2006, cu modificările și completările ulterioare,

Operatorii Regionali (OR) de Apă (în numele Asociațiilor de Dezvoltare Intercomunitară), care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- **sunt licențiați** de către ANRSC pentru operarea sistemului public de alimentare și/sau canalizare;

- **acționează în baza Contractului de Delegare a Gestiunii Serviciilor**, contract prin care autoritățile locale exercită asupra OR un ”control similar” celui exercitat asupra propriilor departamente.

Este considerat **solicitant eligibil** operatorul de servicii de utilități publice sau, după caz, operatorul regional de servicii de utilități publice, care:

- a) s-a asigurat că activitățile propuse a fi realizate prin proiect nu sunt prevăzute prin contractul de delegare ca *investiții susținute financiar și asumate de operator*, pe perioada valabilității contractului de finanțare, conform declarației pe propria răspundere din cererea de finanțare;
- b) are încheiat acord de parteneriat cu UAT-urile pe raza cărora se propune realizarea investiției, însoțit de Ordinele/Deciziile/Hotărârile de aprobare a depunerii proiectului ale fiecărui partener;
- c) a centralizat informațiile privind beneficiarii finali ai proiectului (utilizatorii), în baza datelor furnizate de către UAT în raza teritorială a cărora locuiesc utilizatorii respectivi, sau de către ADI.

Liderul de parteneriat(solicitantul) va fi responsabil de depunerea tuturor documentelor la AFM, atât în etapa de evaluare a cererii de finanțare, cât și în etapele de contractare și implementare, precum și de derularea activităților aferente proiectului.

Partenerii sunt UAT pe raza cărora se prevede racordarea la rețeaua publică de canalizare și/sau branșarea la rețeaua publică de alimentare cu apă a unor utilizatori eligibili.

Partenerii (UAT) sunt responsabili de: verificarea eligibilității utilizatorilor (beneficiarilor finali ai proiectului) în conformitate cu prevederile prezentului Ghid, colectarea informațiilor privind utilizatorii și a acordurilor utilizatorilor cu privire la participarea în cadrul Programului, precum și cu privire la îndeplinirea tuturor formalităților și realizarea lucrărilor necesare pentru racordarea/branșarea gospodăriei, în care locuiește utilizatorul, la sistemul centralizat de canalizare/alimentare cu apă.

Acordul de parteneriat va fi însoțit și de Ordinele/Deciziile/Hotărârile de aprobare a depunerii, respectiv implementării proiectului ale fiecărui partener.

3.1.2 Solicitantul și/ sau reprezentatul legal NU se încadrează în niciuna dintre situațiile de neeligibilitate prezentate în Declarația de eligibilitate (Anexa 5)

Pentru completarea cererii de finanțare se va utiliza **Declarația de eligibilitate** în care sunt detaliate situațiile în care solicitantul și/sau reprezentantul legal NU trebuie să se regăsească pentru a fi beneficiarul finanțării din cadrul acestei investiții.

Solicitantul nu trebuie să se afle în următoarele situații începând cu data depunerii cererii de finanțare, pe perioada de verificare și contractare:

- a) în stare de faliment/ insolvență sau obiectul unei proceduri de lichidare sau de administrare judiciară, a încheiat acorduri cu creditorii, în cadrul procedurilor anterior menționate, și-a suspendat activitatea economică sau face obiectul unei proceduri în urma acestor situații sau în situații similare în urma unei proceduri de aceeași natură prevăzute de legislația sau de reglementările naționale;
- b) să facă obiectul unei proceduri legale pentru declararea sa într-una din situațiile de la punctul a);
- c) în dificultate, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) NR. 651/2014 al COMISIEI din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat;
- d) să fie găsit vinovat, printr-o hotărâre judecătorească definitivă, pentru comiterea unei fraude/infracțiuni referitoare la obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, în conformitate cu prevederile Codului Penal aprobat prin Legea nr. 286/2009, cu modificările și completările ulterioare.
- e) (Unde e cazul) să nu dețină dreptul legal de a desfășura activitățile prevăzute în cadrul proiectului.

Reprezentantul legal care își exercită atribuțiile de drept pe perioada procesului de evaluare și contractare trebuie să nu se afle într-una dintre situațiile de mai jos:

- a) să fie subiectul unui conflict de interese definit în conformitate cu prevederile naționale/comunitare în vigoare sau să se afle într-o situație care are sau poate avea ca efect compromiterea obiectivității și imparțialității procesului de evaluare, contractare și implementare a proiectului.
- b) să se afle în situația de a induce în eroare AFM/MMAP, prin furnizarea intenționată de informații incorecte/eronate în cadrul prezentului apel de proiecte sau a altor apeluri de proiecte derulate în cadrul PNRR, în scopul obținerii finanțării.
- c) să se afle în situația de a încerca/de a fi încercat să obțină informații confidențiale sau să influențeze comisiile de evaluare pe parcursul procesului de evaluare a prezentului apel de proiecte sau a altor apeluri de proiecte derulate în cadrul PNRR.
- d) să fi suferit condamnări definitive în cauze referitoare la obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora.

3.1.3 Solicitantul face dovada capacității de finanțare a proiectului pentru cheltuielile neeligibile

Solicitantul va completa și semna **Declarație de angajament (Anexa 5)**, unde este cazul.

3.1.4 Solicitantul se angajează că va asigura mentenanța investiției pe o perioadă de minimum 5 ani de la data ultimei plăți acordată cu titlu de finanțare în cadrul programului

Solicitantul, în cazul în care va primi finanțare din PNRR pentru investiții în infrastructură, trebuie ca pe perioada de durabilitate:

- să mențină investiția realizată (asigurând mentenanța și serviciile asociate necesare);
- să nu realizeze o modificare asupra calității de proprietar/administrator al infrastructurii, decât în condițiile prevăzute în contractul de finanțare;
- să nu realizeze o modificare substanțială care afectează natura, obiectivele sau condițiile de realizare și care ar determina subminarea obiectivelor inițiale ale investiției.

Prin perioada de durabilitate a proiectului se înțelege perioada de menținere obligatorie a investiției după finalizarea implementării proiectului (minimum 5 (cinci) ani de la efectuarea plății finale).

Se va vedea **Declarația de angajament (Anexa 5)**.

3.1.5 Activitățile propuse prin proiect se încadrează în acțiunile eligibile specifice sprijinite în cadrul prezentei Investiții

Activitățile propuse prin proiect se pot încadra în următoarele acțiuni:

- lucrări de branșare/ racordare a gospodăriilor la sistemul public de alimentare cu apă și/sau de canalizare existent.

În cazul în care investițiile se realizează la nivelul UAT în care există atât sistem de alimentare cu apă, cât și sistem de canalizare, la finalul investiției este obligatoriu ca toate gospodăriile care fac obiectul proiectului să fie atât branșate la sistemul de alimentare cu apă cât și racordate la sistemul de canalizare.

Nu sunt eligibile activitățile care sunt prevăzute prin contractul de delegare ca *investiții susținute financiar și asumate de operator*.

Activitățile legate de proiectare și execuție a lucrărilor aferente proiectului vor fi realizate de către Solicitant.

Atenție!

Proiectele a căror implementare fizică și financiară a fost finalizată integral anterior depunerii cererii de finanțare – NU SUNT ELIGIBILE.

3.1.6 Solicitantul trebuie să demonstreze eligibilitatea proiectului

Este considerat eligibil proiectul care îndeplinește cumulativ următoarele:

1. se implementează la nivelul unui UAT unde există rețea publică de apă/canalizare funcțională, după caz;
2. prevede racordarea la rețeaua publică de canalizare existentă și/sau branșarea la rețeaua publică de alimentare cu apă existentă a unor utilizatori eligibili;
3. în cazul UAT în care există atât sistem de alimentare cu apă, cât și sistem de canalizare, sunt eligibile proiectele care prevăd atât branșarea utilizatorilor la sistemul public existent de alimentare cu apă, cât și racordarea acestora la sistemul public existent de canalizare.

3.1.6.1 Infrastructura de apă/ apă uzată de care se vor lega branșamentele/ racordurile propuse prin proiect trebuie să fie funcțională

Pentru infrastructura existentă de apă/ apă uzată de care se vor lega branșamentele/ racordurile propuse prin proiect se va prezenta autorizația de funcționare.

În situația în care infrastructura existentă de apă/apă uzată de care se vor lega branșamentele/ racordurile propuse prin proiect a fost pusă în funcțiune și se află în perioada de monitorizare în vederea emiterii autorizațiilor de funcționare de către organele competente, se vor prezenta:

- Procesul verbal de recepție la terminarea lucrărilor;
- Documentele care atestă că s-a solicitat organelor competente în domeniu emiterea autorizațiilor de funcționare.

3.1.6.2 Beneficiarii finali ai proiectului (utilizatorii) se încadrează în categoria beneficiarilor eligibili

Este considerat *utilizator* eligibil persoana fizică care îndeplinește următoarele criterii de eligibilitate:

- este persoană singură cu venituri reduse/ face parte dintr-o familie cu venituri reduse;
- deține în proprietate o gospodărie neracordată/ nebranșată la sistemul public de alimentare cu apă și/sau de canalizare și care se află pe raza teritorială a UAT care a delegat operatorului solicitant de finanțare gestiunea serviciului public de alimentare cu apă și/sau de canalizare, în baza unui contract de delegare a gestiunii;
- își exprimă acordul cu privire la participarea în cadrul Programului, respectiv acordul cu privire la îndeplinirea tuturor formalităților și realizarea lucrărilor necesare pentru racordarea/ branșarea gospodăriei în care locuiește la sistemul centralizat de canalizare/ alimentare cu apă.

Acordul fiecărui utilizator trebuie să conțină următoarele informații minime:

1. Datele de identificare ale utilizatorului (proprietarul terenului, respectiv proprietarul gospodăriei),
2. Date privind localizarea gospodăriei (identificată cu nr. cadastral sau, dacă acesta nu există, cu nr. poștal, precum și denumirea străzii, dacă aceasta există),
3. Acordul cu privire la participarea în cadrul Programului “Prima conectare la sistemul public de alimentare cu apă și/sau de canalizare”, prin intermediul solicitantului de finanțare, respectiv acordul cu privire la îndeplinirea tuturor formalităților necesare de către solicitantul de finanțare pentru obținerea avizelor/ acordurilor/ autorizațiilor în vederea racordării/branșării gospodăriei în care locuiește la sistemul public de alimentare cu apă și/sau de canalizare;
4. Acordul cu privire la realizarea de către solicitantul de finanțare a lucrărilor necesare racordării/branșării care presupun intervenții pe terenul aflat în proprietatea utilizatorului,
5. Acordul în legătură cu elaborarea, în numele său, de către solicitantul de finanțare, și transmiterea cererii de finanțare, precum și pentru încheierea contractului de finanțare cu AFM,
6. Consimțământul utilizatorului privind prelucrarea datelor cu caracter personal (nume, prenume, CNP, adresă gospodărie etc.)
7. Angajamentul utilizatorului de a permite accesul neîngrădit solicitantului finanțării pe terenul pe care se va realiza investiția, precum și accesul autorităților, cu rol de verificare și control, respectiv cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, pe întreaga perioadă de valabilitate a Contractului de finanțare (atât pe perioada de implementare, cât și în perioada de durabilitate a proiectului).

Solicitantul, inclusiv prin Parteneri, trebuie să se asigure de îndeplinirea de către utilizatori a condițiilor de eligibilitate enumerate.

Solicitantul va completa odată cu Cererea de finanțare:

- Declarația de eligibilitate (Anexa 5),
- Lista utilizatorilor (beneficiarilor finali) și a gospodăriilor deservite de investiție, secțiune distinctă a Cererii de finanțare.

Atenție!

Acordurile utilizatorilor (beneficiarilor finali ai proiectului) cu privire la participarea în cadrul Programului, respectiv acordurile cu privire la îndeplinirea tuturor formalităților și realizarea lucrărilor necesare pentru racordarea/ branșarea gospodăriei în care locuiește la sistemul centralizat de canalizare/ alimentare cu apă nu vor deveni anexe la Cererea de finanțare.

Acestea se vor constitui ca anexe la Acordul de parteneriat și vor fi păstrate de Solicitant în vederea unor verificări ulterioare de către instituțiile abilitate, pe întreaga perioadă de valabilitate a contractului de finanțare.

3.1.7 Solicitantul, inclusiv prin parteneri, trebuie să se asigure de disponibilitatea imobilului/imobilelor (terenurile) care fac obiectul proiectului propus prin cererea de finanțare

Imobilul/imobilele (terenurile) care fac obiectul proiectului propus prin prezenta Cerere de finanțare, începând cu data depunerii cererii de finanțare, îndeplinește/îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- să fie liber de orice sarcini sau interdicții ce afectează implementarea proiectului, cu excepția cazului în care este afectat de o ipotecă imobiliară;
- să nu facă obiectul unor litigii având ca obiect dreptul invocat de către solicitant pentru realizarea proiectului, aflate în curs de soluționare la instanțele judecătorești;
- să nu facă obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun.

Solicitantul, inclusiv prin Parteneri, trebuie să se asigure de îndeplinirea de către utilizatori a condițiilor de eligibilitate enumerate.

Solicitantul va completa în acest sens Declarația de eligibilitate (Anexa 5).

Proiectul și cheltuielile aferente devin parțial/ integral neeligibile, după caz, dacă intervine o hotărâre judecătorească definitivă prin care este afectat dreptul de proprietate/administrare (privind imobilul) până la finalizarea perioadei de durabilitate.

3.1.8 Proiectul respectă principiul „Do No Significant Harm” (DNSH)

Solicitantul va declara respectarea obligațiilor prevăzute în PNRR pentru implementarea principiului „Do No Significant Harm” (DNSH) („A nu prejudicia în mod semnificativ”), astfel cum este prevăzut la Articolul 17 din Regulamentul (UE) 2020/852 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile, pe toată perioada de implementare a proiectului (**Declarația de angajament- Anexa 5**).

Se va vedea **Declarația privind respectarea aplicării principiului DNSH în implementarea proiectului (Anexa 5)** și informațiile/documentele prezentate în implementarea proiectului pentru demonstrarea modului de aplicare a principiului DNSH.

În situația în care solicitantul nu demonstrează implementarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ” (DNSH – „Do No Significant Harm”) și nu prezintă documentele justificative, MMAP va emite decizii de reziliere a contractelor de finanțare, cu recuperarea sumelor acordate necuvenit.

3.1.9 Respectarea principiilor privind dezvoltarea durabilă, egalitatea de șanse, de gen, nediscriminarea, accesibilitatea

În procesul de pregătire, verificare, implementare și durabilitate a contractului de finanțare, solicitantul respectă legislația națională și comunitară aplicabilă în domeniul egalității de șanse, de gen, nediscriminare, accesibilitate.

Se va vedea **Declarația de angajament (Anexa 5)**. Aspectele se corelează cu informațiile completate în cererea de finanțare.

3.1.10 Perioada estimată de implementare a activităților proiectului nu depășește 30 iunie 2026

Perioada estimată de implementare a activităților proiectului se referă atât la activitățile realizate înainte de depunerea cererii de finanțare, cât și la activitățile ce urmează a fi realizate după momentul semnării contractului de finanțare a proiectului.

Proiectele a căror implementare s-a finalizat înainte de depunerea cererii de finanțare nu sunt eligibile.

Aspectele se corelează cu informațiile completate în Cererea de finanțare.

3.2 Eligibilitatea cheltuielilor

Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor:

REGULAMENTUL (UE) 2021/241 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență;

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 124 din 13 decembrie 2021 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență.

În cadrul unui proiect cheltuielile pot fi eligibile și neeligibile. Finanțarea va fi acordată doar pentru rambursarea cheltuielilor eligibile.

Fondurile nerambursabile vor fi acordate beneficiarilor eligibili pentru investiții corporale și/sau necorporale, conform următoarei liste indicative a **cheltuielilor eligibile**:

a) Cheltuieli pentru realizarea bransamentelor/ racordurilor gospodăriilor la sistemul public de alimentare cu apă și/sau de canalizare existent:

- lucrări de construcții și instalații necesare realizării bransamentelor la rețelele publice de alimentare cu apă și/sau realizării racordurilor la rețelele publice de canalizare;
- echipamente necesare racordării și/sau branșării, inclusiv montajul aferent acestora;
- alte costuri generale necesare implementării proiectului, conform descrierii de mai jos;

b) Cheltuieli privind informarea și publicitatea. Vor fi respectate prevederile manualului de identitate vizuală (MIV) al PNRR

- Cheltuieli cu emiterea comunicatelor de presă privind începerea lucrărilor;
- Cheltuieli cu panouri publicitare provizorii afișate la locul implementării proiectului;
- Cheltuieli cu panouri/ autocolante publicitare permanente afișate după finalizarea proiectului;
- Cheltuieli ocazionate de campaniile de informare și conștientizare a populației/grupului țintă.

Costurile generale necesare implementării proiectului, prevăzute la lit. a), reprezentând plata arhitecților, inginerilor, taxelor legale, avize și acorduri, a studiilor de fezabilitate/documentațiilor de avizare a lucrărilor de intervenții, a proiectului tehnic, pentru pregătirea și/sau implementarea proiectului, direct legate de investiție, se vor încadra în maximum 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd construcții – montaj.

Este eligibilă taxa pe valoarea adăugată aferentă cheltuielilor eligibile în condițiile în care aceasta a fost solicitată și nu este recuperabilă, rambursabilă sau compensată prin orice alte mijloace potrivit prevederilor legale.

Cheltuielile necesare pentru implementarea proiectului sunt eligibile dacă:

- sunt realizate efectiv după data de 01.02.2020 și sunt în legătură cu îndeplinirea obiectivelor investiției,
- sunt efectuate pentru realizarea investiției cu respectarea rezonabilității costurilor;
- sunt efectuate cu respectarea prevederilor contractului de finanțare semnat;
- sunt înregistrate în evidențele contabile ale beneficiarului, sunt identificabile, verificabile și sunt susținute de originalele documentelor justificative, în condițiile legale prevăzute de prezentul Ghid.

Activitățile/lucrările efectuate după 1 februarie 2020 pot fi considerate cheltuielile eligibile în cadrul PNRR, cu condiția demonstrării, înainte de finalizarea activităților proiectului, a îndeplinirii criteriilor de eligibilitate din prezentul ghid, inclusiv privind implementarea principiului „Do No Significant Harm” (DNSH), astfel cum este prevăzut la Articolul 17 din Regulamentul (UE) 2020/852 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile, prin crearea unui sistem de clasificare (sau „taxonomie”) pentru activitățile economice durabile din punctul de vedere al mediului.

Activitățile/lucrările efectuate după 1 februarie 2020, respectiv anterior depunerii cererii de finanțare sunt eligibile doar dacă respectivele costuri au fost suportate în avans din bugetul local în conformitate cu prevederile art. 12 alin. (1) litera n din Legea nr. 241/ 2006.

Cheltuieli neeligibile:

- Sumele care depășesc pragurile menționate la secțiunea 1.5.2 și valoarea TVA aferentă acestora,
- Alte cheltuieli care nu se încadrează în categoria cheltuielilor eligibile descrise mai sus;
- Cheltuielile bancare, respectiv comisioanele bancare, diferențele de curs valutar etc.;
- Costurile de funcționare ale solicitantului sau ale investiției în perioada de durabilitate;
- Cheltuielile cu salariile personalului angajat al solicitantului.

Cheltuielile neeligibile vor fi suportate integral de către beneficiarul finanțării.

În etapa de evaluare, pentru cheltuielile care nu respectă condițiile de eligibilitate enunțate, se poate acorda beneficiarului posibilitatea de a le trece în categoria celor neeligibile. În caz contrar acestea vor conduce la diminuarea de către AFM a valorii eligibile a proiectului.

Se va asigura de către solicitant evitarea dublei finanțări a lucrărilor de intervenție/activităților propuse prin proiect cu cele realizate asupra aceleiași infrastructuri/aceluiasi segment de infrastructură implementate prin alte programe operaționale sau prin alte programe cu surse publice de finanțare. În cazul identificării unei situații de dublă finanțare, se vor emite decizii de reziliere a contractelor de finanțare și se vor recupera sumele acordate necuvenit.

3.3 Selecția proiectelor

Proiectele vor fi selectate pentru finanțare pe baza criteriului „primul venit, primul servit”, cu încadrarea în termenul limită de depunere a proiectelor conform secțiunii 1.2.2, precum și în alocarea totală prevăzută la secțiunea 1.5.1.

După finalizarea depunerii proiectelor și evaluării acestora, AFM va proceda la întocmirea **Raportului proiectelor selectate** pentru finanțare prin PNRR, respectiv la publicarea acestuia pe site-ul <https://www.afm.ro/> și notificarea Solicitanților cu privire la selectare/neselectarea proiectului pentru finanțare.

3.4 Depunerea și soluționarea contestațiilor

În cazul în care solicitanții se consideră nemulțumiți de rezultatul verificării conformității administrative și a eligibilității, respectiv de rezultatul verificării criteriilor de selecție și a punctajului acordat, se poate depune de către fiecare solicitant o singură contestație aferentă fiecărei runde de atragere de fonduri, în termen de 30 zile de la data înștiințării de către AFM a rezultatului asupra procesului de verificare. Contestațiile depuse după termenul menționat anterior, de 30 de zile, vor fi respinse, rezultatul inițial fiind menținut.

Decizia AFM privind soluționarea contestațiilor este finală, iar contestatarul nu mai poate înainta la AFM o nouă contestație pe marginea aceluiași subiect.

Decizia de soluționare a contestației poate fi atacată la instanța de contencios administrativ competentă, potrivit prevederilor Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

3.5 Renunțarea la cererea de finanțare

Retragerea cererii de finanțare se va face numai de către reprezentantul legal al solicitantului finanțării sau de către persoana împuternicită prin mandat/împuternicire specială, în baza unei Ordinului/ Deciziei/ Hotărârii de retragere a proiectului (cererii de finanțare).

Retragerea solicitării de finanțare se poate realiza prin sistemul informatic, până la momentul semnării contractului de finanțare.

4 DEPUNEREA ȘI COMPLETAREA CERERILOR DE FINANȚARE

4.1 Modalitatea de depunere a cererilor de finanțare

Cererile de finanțare, precum și răspunsurile la solicitările de clarificări se transmit la AFM prin aplicația informatică destinată programului, doar în intervalele de depunere menționate la secțiunea de mai sus. Nu se pot transmite cereri de finanțare în afara perioadei de depunere, aplicația blocând înregistrarea acestora.

Data depunerii Cererii de finanțare este considerată data transmiterii solicitării prin aplicația informatică.

Cererile de finanțare depuse prin sistemul informatic, precum și toate documentele care le însoțesc, se vor transmite sub semnătura electronică extinsă a reprezentantului legal al beneficiarului, certificată în conformitate cu prevederile legale în vigoare-

Cererile de finanțare se vor completa cu valorile eligibile ale proiectelor generat de către aplicația de investiții PNRR, exprimate în lei fără TVA, luând în considerare cursul mediu aferent anului 2022 de 1 euro=4.98 lei.

La transmitere, fiecare cerere de finanțare va primi un număr de înregistrare, conținând data și ora înregistrării, comunicat solicitantului în mod automat, prin aplicația informatică. Orice corespondență ulterioară va face referire, în mod obligatoriu, la numărul de înregistrare a cererii de finanțare generat și transmis în mod automat de aplicația informatică.

Solicitanții vor putea retrage/modifica o cerere de finanțare în termen de 3 zile lucrătoare de la data și ora înregistrării. În acest caz, solicitanții vor avea posibilitatea de a modifica și retransmite cererea de finanțare, urmând aceleași reguli și în limita bugetului disponibil sesiunii de depunere.

Detalii privind procedura de depunere și modul de completare a cererilor de finanțare sunt prezentate în Secțiunea 4 din prezentul ghid.

4.2 Limba utilizată la completarea cererii de finanțare

Limba utilizată în completarea cererii de finanțare este limba română.

Pentru toate documentele anexate, redactate în alte limbi dacă este cazul, se va anexa o traducere în limba română realizată fie de un traducator autorizat, fie de beneficiar (caz în care pe traducere acesta va face mențiunea “Imi asum raspunderea privind corectitudinea traducerii” și va semna).

4.3 Cererea de finanțare și Anexe

Cererea de finanțare este compusă din:

-Cererea de finanțare.

-Anexele la cererea de finanțare - documentele completate de solicitant sau, după caz, scanate, salvate în format pdf, semnate digital și încărcate în aplicația electronică.

Documentele depuse, ca parte din cererea de finanțare, trebuie să fie lizibile și complete.

4.3.1 Documente privind eligibilitatea solicitantului (la depunerea cererii de finanțare)

Pentru Operatorul Local (OL)/ Pentru Operatorul Regional (OR), după caz:

- Hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale privind delegarea gestiunii serviciului de apă și/sau canalizare (gestiune directă sau gestiune delegată, după caz);
- Contractul de delegare a gestiunii serviciului de apă și/sau canalizare (gestiune directă sau gestiune delegată, după caz);
- Certificatul de înmatriculare la Oficiul Registrului Comerțului;

****Din documentele prezentate trebuie să reiasă dreptul legal de a desfășura activitățile prevăzute în cadrul proiectului.***

- Acordul de parteneriat al proiectului însoțit de Ordinele/Deciziile/Hotărârile de aprobare a depunerii proiectului ale fiecărui partener, după caz.

4.3.2 Documente privind identificarea reprezentantului legal al solicitantului (la depunerea cererii de finanțare și, dacă este cazul, la contractare – pentru modificări ale reprezentantului)

- O copie a cărții de identitate a reprezentantului legal,

- Decizia/Hotărârea de nominalizare a reprezentantului legal pentru relația cu AFM în derularea proiectului.

4.3.3 Declarație de consimțământ privind prelucrarea datelor cu caracter personal – Anexa 5 (la depunerea cererii de finanțare)

- Solicitantul (Liderul de parteneriat) va solicita câte o Declarație de consimțământ din partea fiecărui partener, pe care le va anexa Acordului de parteneriat.
- Odată cu cererea de finanțare se va depune doar Declarația de consimțământ asumată de Solicitant (Lider).

4.3.4 Declarația de eligibilitate a solicitantului – Anexa 5 (la depunerea cererii de finanțare)

4.3.5 Declarația de angajament a solicitantului– Anexa 5 (la depunerea cererii de finanțare)

4.3.6 Declarația privind eligibilitatea TVA aferentă cheltuielilor ce vor fi efectuate în cadrul proiectului propus spre finanțare – Anexa 5 (la depunerea cererii de finanțare)

4.3.7 Declarația privind respectarea aplicării principiului DNSH în implementarea proiectului – Anexa 5 (la depunerea cererii de finanțare)

4.3.8 Documente care atestă funcționalitatea rețelei de apă/ apă uzată existente (la depunerea cererii de finanțare)

- Autorizația de funcționare a infrastructurii existente de apa/apa uzata.
SAU
- Procesul-verbal de recepție la terminarea lucrărilor și documente care atestă că s-a solicitat organelor competente în domeniu emiterea autorizațiilor de funcționare, dacă este cazul.

4.4 Semnarea cererii de finanțare și a documentelor anexate

Pentru transmiterea cererilor de finanțare prin aplicația informatică, semnătura electronică extinsă a reprezentantului legal al solicitantului (individual/ lider de parteneriat) / împuternicitul solicitantului, trebuie să fie certificată în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Declarațiile în nume propriu ale reprezentantului legal al solicitantului pot fi semnate astfel:

- Olograf de către reprezentantul legal al solicitantului și electronic (cu semnătură electronică extinsă, certificată în conformitate cu prevederile legale în vigoare) de către persoana împuternicită. Dacă este cazul, se va depune și documentul de împuternicire. Acesta reprezintă un document administrativ emis de reprezentantul legal, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.
sau
- Electronic, cu semnătură electronică extinsă, certificată în conformitate cu prevederile legale în vigoare, de către reprezentantul legal al solicitantului;

Astfel, documentele anexate la cererea de finanțare vor fi încărcate în copie format pdf. sub semnătură electronică extinsă certificată a reprezentantului legal al solicitantului/persoanei împuternicite, după caz. Documentele anexate vor fi scanate integral, denumite corespunzător, ușor de identificat și lizibile.

Atenție!

Pentru declarațiile solicitate în nume personal ale reprezentantului legal nu se acceptă însușirea și semnarea acestora de către o altă persoană împuternicită.

5 CONTRACTAREA ȘI IMPLEMENTAREA PROIECTELOR

5.1 Contractarea proiectelor

AFM va întocmi documentațiile de contractare pentru proiectele care au fost acceptate în urma verificării, precum și în urma finalizării contestațiilor depuse, cu respectarea condiției de încadrare în alocarea apelului de proiecte. În vederea semnării contractelor de finanțare, AFM va transmite informații către solicitanții ale căror cereri de finanțare au fost aprobate.

Se consideră renunțare la finanțare netransmiterea contractului de finanțare semnat de solicitantul de finanțare a căruia cerere de finanțare a fost aprobată, în termen de 15 de zile de la informarea prevăzută la alin. (1).

Contractul se întocmește în două exemplare, câte unul pentru fiecare parte.

Încheierea contractului este condiționată de prezentarea de către solicitantul aprobat a documentelor corespunzătoare momentului contractării, respectiv:

- 5.1.1** Certificate care să ateste lipsa datoriilor fiscale restante și, după caz, graficul de reeșalonare a datoriilor către bugetul consolidat și bugetul local, (la contractare) – documentul trebuie să se afle în perioada de valabilitate la data depunerii.
- 5.1.2** Certificatul de cazier judiciar (*la contractare*) – documentul trebuie să se afle în perioada de valabilitate la data depunerii.
- 5.1.3** Document emis de bancă/trezorerie care să conțină datele de identificare ale băncii/trezoreriei și ale contului aferent proiectului pentru care se solicită finanțare din PNRR (denumirea, adresa băncii/ trezoreriei, codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu AFM)

Atenție!

În urma verificării documentațiilor de contractare, AFM își rezervă dreptul de a refuza contractarea unor proiecte care nu îndeplinesc criteriile de verificare a eligibilității. În acest sens, AFM va respinge documentațiile de contractare, oferind posibilitatea solicitanților să depună contestații în conformitate cu prevederile prezentului ghid.

5.2 Implementarea și monitorizarea proiectelor

Monitorizarea implementării contractelor de finanțare **din punct de vedere tehnic și financiar** se va realiza de către AFM.

Pe toată perioada de implementare a proiectului, beneficiarul:

- trebuie să respecte obligațiile prevăzute în PNRR pentru implementarea principiului „Do No Significant Harm” (DNSH) (“A nu prejudicia în mod semnificativ”), astfel cum este prevăzut la Articolul 17 din Regulamentul (UE) 2020/852 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile.
- trebuie să notifice AFM asupra oricărei situații, eveniment ori modificare care afectează sau ar putea afecta respectarea condițiilor de eligibilitate/criteriilor de selecție aplicabile menționate în Ghidul specific în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la luarea la cunoștință a situației respective.
- trebuie să respecte prevederile legislației comunitare și naționale în domeniul dezvoltării durabile, egalității de șanse, egalității de gen și nediscriminării.
- este obligat să furnizeze orice informații de natură tehnică sau financiară legate de proiect, solicitate de către AFM, MMAP, Autoritatea de Certificare, Autoritatea de Audit sau orice alt organism abilitat să verifice sau să realizeze auditul asupra modului de implementare a proiectelor finanțate din PNRR.

- este obligat să asigure accesul la documente și informații și accesul la fața locului al reprezentanților CE, ECA, AA, EPPO, OLAF, DLAF și DNA, ca urmare a unei adrese de notificare a auditului/controlului.
- are obligația arhivării și păstrării în bune condiții a tuturor documentelor aferente acestora, în conformitate cu prevederile art. 132 din Regulamentul financiar, respectiv timp de 5 ani de la data plății soldului sau, în absența unei astfel de plăți, de la data efectuării ultimei raportări. Această perioadă este de 3 ani în cazul în care valoarea finanțării este mai mică sau egală cu 60.000 euro sau stabilită potrivit prevederilor normelor privind ajutorul de stat, după caz, oricare este mai lungă.
- are obligația păstrării evidenței informațiilor despre fondurile obținute pentru o perioadă de minimum 10 ani de la data la care au fost acordate ultimele fonduri.
- Trebuie să îndeplinească măsurile legate de vizibilitatea fondurilor din partea Uniunii Europene, inclusiv, atunci când este cazul, afișând emblema Uniunii Europene și o declarație de finanțare corespunzătoare cu următorul conținut: "finanțat de Uniunea Europeană - NextGenerationEU", precum și prin oferirea de informații specifice coerente, concrete și proporționale unor categorii de public diverse, care includ mass-media și publicul larg, cu respectarea prevederilor Manualului de identitate vizuală a PNRR elaborat de către MIPE și aprobat prin ordin al ministrului.

AFM poate transmite **solicitări de clarificări/completări**. Netransmiterea unui răspuns complet și în termen la solicitarea de clarificări poate conduce la rezilierea contractului de finanțare, în conformitate cu prevederile ghidului specific/contractului de finanțare.

Perioada de implementare a activităților proiectului se referă atât la activitățile realizate înainte de depunerea cererii de finanțare, dar nu mai devreme de 01 februarie 2020, cât și la activitățile ce urmează a fi realizate după momentul semnării contractului de finanțare a proiectului.

Perioada de implementare nu poate depăși data de 30 iunie 2026.

Astfel, **termenul limită de efectuare a recepției la terminarea lucrărilor este 30.06.2026.**

În cazul neîndeplinirii integrale/parțiale a acțiunilor/ indicatorilor de proiect, respectiv până la termenele maxime aprobate, cu modificările și completările ulterioare, recuperarea sprijinului se va realiza cu respectarea principiului proporționalității.

Trimestrial, după semnarea contractului de finanțare, beneficiarul va depune la AFM un Raport de progres privind stadiul implementării proiectului. Acesta va cuprinde informații* cu privire la:

- Raportarea progresului înregistrat în obținerea avizelor/ acordurilor/ autorizațiilor necesare demarării investițiilor;
- Raportare cu privire la îndeplinirea obligațiilor referitoare la asigurarea elementelor de identitate vizuală specifice MRR;
- Raportare cu privire la progresul fizic al investiției;

- Probleme și dificultăți întâmpinate;
- Măsuri de remediere propuse;
- Alte aspecte sau documente justificative, după caz.

**Lista este orientativă. Raportul de progres – formular tipizat va fi pus la dispoziție de AFM.*

Totodată, prin Raportul de progres se va asigura și colectarea datelor privind beneficiarul final al fondurilor, în conformitate cu art. 22 alin. (2) lit. (d) din Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021

Raportul de progres – formular tipizat va fi pus la dispoziție de AFM.

5.2.1 Finanțarea cheltuielilor eligibile

Mecanismul de finanțare

În termen de cel mult 30 de zile calendaristice de la semnarea contractului de finanțare sau odata cu depunerea primei cereri de transfer, beneficiarul trebuie să depună Graficul inițial estimativ privind estimările trimestriale de fonduri și termenele de depunere a cererilor de transfer, în care va preciza numărul estimat de cereri de transfer și valoarea acestora. Numărul de cereri și valorile aferente pot fi modificate ulterior prin depunerea de Grafice estimative rectificative.

Transferul către beneficiari al sumelor eligibile, conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 124/2021 și a normelor metodologice de aplicare a acestora, se realizează în baza cererilor de transfer depuse de beneficiari, în condițiile și pe baza documentelor prevăzute prin contractele de finanțare, precum și conform documentației justificative stabilite prin prezentul ghid.

Cerere de transfer¹ - cererea depusă de către un beneficiar, prin care se solicită AFM virarea sumelor, în baza contractului de finanțare și a documentației justificative stabilite prin ghiduri specifice pentru demararea și finanțarea activităților proiectului.

Cu excepția transferului de sume pentru facturile reprezentând avansuri și plăți efectuate înainte de încheierea contractului de finanțare, cererea de transfer se depune numai după finalizarea integrală cel puțin a unei faze din proiect (faze de proiectare sau faze de execuție).

Beneficiarii depun la AFM cereri de transfer pentru plățile care urmează a fi efectuate, cu excepția cazului în care plățile au fost efectuate începând cu data de 1 februarie 2020, în condițiile art. 37 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 124/2021, înainte de semnarea contractului de finanțare, pentru care se întocmesc cereri de transfer distincte care se depun la AFM în termen de 15 zile lucrătoare de la aprobarea contractelor de finanțare.

¹ Conform prevederilor OUG nr. 124/ 2021, cu modificările și completările ulterioare

Termene de autorizare/plată

În termen de 10 zile lucrătoare de la data depunerii cererii de transfer întocmite conform contractului de finanțare, AFM autorizează cheltuielile cuprinse în cererea de transfer și efectuează plata sumelor autorizate în termen de 5 zile lucrătoare de la aprobarea documentelor de către ordonatorul principal de credite.

În situația în care sunt necesare documente adiționale sau clarificări, termenul de 10 zile lucrătoare poate fi întrerupt fără ca perioadele de întrerupere cumulate să depășească 10 zile lucrătoare.

În cazul ultimei cereri de transfer depuse de beneficiar în cadrul proiectului, termene menționate anterior pot fi prelungite cu durata necesară efectuării tuturor verificărilor procedurale, dar fără a depăși 45 de zile de la data depunerii cererii de transfer.

După efectuarea plății, AFM notifică beneficiarul cu privire la plata aferentă cheltuielilor autorizate din cererea de transfer.

Reconcilierea contabilă

Beneficiarii de proiecte finanțate din fonduri europene au obligația să țină pentru fiecare proiect o evidență contabilă distinctă, folosind conturi analitice distincte.

În vederea efectuării reconcilierii contabile dintre conturile contabile ale AFM și cele ale beneficiarilor pentru proiectele implementate în cadrul PNRR, beneficiarii au obligația transmiterii trimestriale, până la data de 20 a lunii următoare perioadei de raportare, a formularului - *Notificare cu privire la reconcilierea contabilă*, din care să rezulte sumele permise de la AFM, conform prevederilor din contractele de finanțare.

Cererile de transfer

Fiecare cerere de **transfer** transmisă de beneficiar trebuie să reflecte separat, pentru fiecare an calendaristic, cheltuielile efectuate în cadrul proiectului.

AFM își rezervă dreptul de a refuza integral/parțial efectuarea plății aferentă unei cereri de transfer, dacă nu au fost transmise documentele menționate la secțiunile anterioare, în termenele solicitate și cu respectarea prevederilor legale sau ale contractului de finanțare încheiat, sau dacă documentațiile nu sunt corecte și conforme, ori conțin informații și documente neconforme.

Beneficiarii care efectuează plăți în valută în cadrul proiectului solicită prin cererile de transfer contravaloarea în lei a acestora la cursul Băncii Naționale a României, denumită în continuare BNR, din data întocmirii documentelor de plată în valută.

Documente anexate cererii de transfer:

- Procese verbale de recepție la terminarea lucrărilor, pentru fiecare gospodărie branșată/racordată la sistemul public de alimentare cu apă și/sau de canalizare, precum și alte documente justificative stabilite prin instrucțiuni aprobate de președintele AFM
- Documente justificative care să demonstreze implementarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ” (DNSH – „Do No Significant Harm”) în etapa de execuție a lucrărilor, așa cum sunt solicitate și asumate prin Declarația privind respectarea aplicării principiului DNSH în implementarea proiectului;
- Raport de finalizare (la ultima cerere de transfer)
- Alte documente, după caz.

**Toate documentele prezentate în perioada de implementare, inclusiv cele anexate cererii de transfer trebuie să fie în conformitate cu prevederile legislației incidente și cu respectarea obligațiilor prevăzute în PNRR.*

Procedura cuprinzând modul de transmitere a cererii de transfer și a documentelor anexate acesteia, precum și alte instrucțiuni necesare pentru desfășurare procesului de decontare se elaborează la nivelul AFM, se aprobă prin dispoziția președintelui și se aduce la cunoștința persoanelor interesate prin publicarea pe pagina de internet a instituției, <https://www.afm.ro/>.

5.2.2 Perioada de durabilitate

Prin perioada de durabilitate a proiectului se înțelege perioada de menținere obligatorie a investiției după finalizarea implementării proiectului (minimum 5 (cinci) ani de la efectuarea plății finale de către AFM).

Obiectivul principal vizat în perioada de durabilitate este verificarea, în colaborare cu beneficiarul finanțării acordate, a modului de îndeplinire a obligației de racordare/ la sistemul public de alimentare cu apă și/sau de canalizare, respectiv prin încheierea contractelor de branșare/racordare cu utilizatorii eligibili și prin punerea în funcțiune a obiectivelor.

În perioada de durabilitate beneficiarul finanțării din PNRR trebuie să:

- mențină investiția realizată (asigurând mentenanța și serviciile asociate necesare);
- nu realizeze o modificare asupra calității de proprietar/administrator al investiției componentă a proiectului, decât în condițiile prevăzute în contractul de finanțare;
- nu realizeze o modificare substanțială care afectează natura, obiectivele sau condițiile de realizare și care ar determina subminarea obiectivelor inițiale ale investiției.

Pe toată perioada de durabilitate a proiectului, beneficiarul:

- trebuie să notifice AFM asupra oricărei situații, eveniment ori modificare care afectează sau ar putea afecta respectarea condițiilor de eligibilitate/criteriilor de selecție aplicabile menționate în Ghidul specific în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la luarea la cunoștință a situației respective.

- trebuie să respecte prevederile legislației comunitare și naționale în domeniul, dezvoltării durabile, egalității de șanse, egalității de gen și nediscriminării.
- este obligat să furnizeze orice informații de natură tehnică sau financiară legate de proiect, solicitate de către AFM, MMAP, Autoritatea de Certificare, Autoritatea de Audit sau orice alt organism abilitat să verifice sau să realizeze auditul asupra modului de implementare a proiectelor finanțate din PNRR.
- este obligat să asigure accesul la documente și informații și accesul la fața locului al reprezentanților CE, ECA, AA, EPPO, OLAF, DLAF și DNA, ca urmare a unei adrese de notificare a auditului/controlului.
- are obligația arhivării și păstrării în bune condiții a tuturor documentelor aferente acestora, în conformitate cu prevederile art. 132 din Regulamentul financiar, respectiv timp de 5 ani de la data plății soldului sau, în absența unei astfel de plăți, de la data efectuării ultimei raportări. Această perioadă este de 3 ani în cazul în care valoarea finanțării este mai mică sau egală cu 60.000 euro sau stabilită potrivit prevederilor normelor privind ajutorul de stat, după caz, oricare este mai lungă.
- are obligația păstrării evidenței informațiilor despre fondurile obținute pentru o perioadă de minimum 10 ani de la data la care au fost acordate ultimele fonduri.
- Trebuie să mențină măsurile legate de vizibilitatea fondurilor din partea Uniunii Europene, inclusiv, atunci când este cazul, afișând emblema Uniunii Europene și o declarație de finanțare corespunzătoare cu următorul conținut: "finanțat de Uniunea Europeană - NextGenerationEU", precum și prin oferirea de informații specifice coerente, concrete și proporționale unor categorii de public diverse, care includ mass-media și publicul larg, cu respectarea prevederilor Manualului de identitate vizuală a PNRR elaborat de către MIPE și aprobat prin ordin al ministrului.

5.2.3 Prevenirea, verificarea și constatarea neregulilor

Activitatea de prevenire, verificare și constatarea neregulilor se va desfășura pe toată perioada de implementare și durabilitate a proiectelor, de către autoritățile, cu rol de verificare și control, respectiv cu competențe în gestionarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, cu respectarea prevederilor **ORDONANȚEI DE URGENȚĂ nr. 70 din 26 mai 2022 privind prevenirea, verificarea și constatarea neregulilor/dublei finanțări, a neregulilor grave apărute în obținerea și utilizarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora și recuperarea creanțelor rezultate.**

6 MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI

Se pot emite ordine de modificare a prevederilor prezentului ghid pentru actualizarea cu eventuale modificări legislative aplicabile sau pentru îmbunătățirea procesului de verificare, în cuprinsul cărora vor exista și prevederi tranzitorii pentru proiectele aflate în procesul de verificare pentru asigurarea principiului tratamentului nediscriminatoriu al tuturor solicitanților de finanțare. AFM va emite instrucțiuni în aplicarea prevederilor prezentului ghid. Pentru asigurarea principiului transparenței AFM va publica ordinele de modificare a prezentului ghid pe pagina de internet a autorității.

7 ANEXE

Anexa 1	Cererea de finanțare (model)
Anexa 2	Grila de verificare a conformității administrative și eligibilității – <i>grila se va definitiva după consultarea publică</i>
Anexa 3	Clauzele contractuale specifice (model orientativ) - <i>se va definitiva după consultarea publică</i>
Anexa 4	Lista de verificare a respectării principiilor DNSH Componenta 1 – Investiția 3 - <i>se va definitiva după consultarea publică</i>
Anexa 5	Modele standard sau orientative

În cadrul Anexei 5 la prezentul Ghid sunt prevăzute următoarele modele standard sau orientative:

- *Declarația de angajament (Model A)*
- *Declarația de eligibilitate (Model B)*
- *Acordul de parteneriat (Model C)*
- *Declarația privind eligibilitatea TVA aferentă cheltuielilor ce vor fi efectuate în cadrul proiectului propus spre finanțare (Model D) Se va verifica emiterea unui Ordin comun emis de MIPE/MFP*
- *Declarația privind respectarea obligațiilor prevăzute în PNRR pentru implementarea principiului „Do No Significant Harm” (DNSH) (Model E)*
- *Declarația de consimțământ privind prelucrarea datelor cu caracter personal (Model F)*